

Õiguskantsler

Teie 09.07.2015 nr

Meie 30.07.2015 nr 6-1/150920/1503343

**Seisukoht vastuolu mittetuvastamise kohta
Natura 2000 erametsamaa toetuse vähendamine**

[---]

Pöördusite õiguskantsleri poole avaldusega, milles tõstasite küsimuse Natura 2000 alal asuva erametsamaa kohta antava toetuse vähendamise kohta. Täpsemalt soovisite teada, kas on õiguspärane, et teatud nõuete¹ rikkumise puhul vähendatakse kõiki sama nõuete süsteemiga hõlmatud toetuseid, mitte üksnes seda toetust, millega seonduvaid nõudeid rikuti. Toetuste sellise vähendamise õiguspärasuses kahtlete seetõttu, et Teie hinnangul Eesti õigusaktidest toetuste kogusumma vähendamise võimalust ei tulene. Lisaks soovisite teada, kas oleks võimalik toetust vähendada ainult Euroopa Liidu (EL) rahastatavas osas, kuivõrd toetust rahastavad nii EL kui Eesti Vabariik.

Seonduvalt toetuste osalise vähendamisega üksnes EL-i rahastatavas ulatuses ei saa õiguskantsler Teile kahjuks selgitusi jagada. Nimelt on õiguskantsleri pädevuses küll kontrollida Eesti õigustloovate aktide vastavust põhiseadusele, kuid õiguskantsler ei saa anda üldisi õiguslikke selgitusi õigusaktide rakendamise kohta. Selles osas saab Teile vastata Põllumajandusministeerium, kellele õiguskantsler Teie küsimuse edastab. Õiguskantsler palub Põllumajandusministeeriumi Teile saadetava vastuse ka endale teadmiseks saata.

Mis puutub Natura 2000 erametsamaa toetuse vähendamise õiguslikesse alustesse, siis lähtub see nõue – nagu Põllumajandusministeeriumi vastuses Teile selgitati – tõepoolest Euroopa Liidu õigusest. Täpsemalt [Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17.12.2013 määrusest nr 1306/2013 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise, haldamise ja seire kohta](#). Lähtuvalt Eesti kuulumisest Euroopa Liitu on Euroopa Liidu õigus Eestile siduv. Samuti on Euroopa Liidu õigus Eesti õiguse suhtes nende omavahelise võimaliku vastuolu korral ülimuslik. Seejuures on Euroopa Liidu määrused – nagu see on ka käesoleval juhul – liikmesriikides vahetult kohaldatavad, s.t määruse õiguslike tagajärgede tekkimiseks ei ole (reeglina) vaja, et need oleksid liikmesriigi õigusesse nõõ üle võetud või sisse kirjutatud. Vaatamata sellele, et EL määruste kehtimiseks Eesti õiguskorras ei ole neist tulenevaid nõudeid vaja Eesti õigusesse ümber kirjutada, teeb

¹ Lähtudes Teie edastatud Põllumajandusministeeriumi kirjast pidasite ilmselt täpsemalt silmas maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise nõudeid ning kohustuslikke majandamisnõudeid. Kummagi kohta leiate täpsemat teavet Põllumajandusministeeriumi kodulehelt siit: <http://www.agri.ee/et/eesmargid-tegevused/toetused-ja-riigiabi/nouetele-vastavus>.

maeluministri 22.04.2015 määruse nr 39 „[Natura 2000 alal asuva erametsamaa kohta antav toetus](#)” § 12 siiski viite toetuste vähendamise korrale, sätestades, et toetuste vähendamine otsustatakse muu hulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1306/2013 sätestatud alustel ja korras.

Eeltoodu pinnalt ei tuvastanud õiguskantsler Natura 2000 erametsamaa kohta antavate toetuste vähendamisel Euroopa Liidu õigusele tuginemise vastuolu põhiseadusega.

Oluline on rõhutada, et õiguskantsler ei väljenda käesolevas kirjas seisukohta küsimuses, kas asjakohased asutused on Teie konkreetses olukorras toetust vähendades – juhul, kui seda on tehtud – õiguspäraselt käitunud.

Austusega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Teadmiseks: Põllumajandusministeerium